

NAVODILA ZA ODSTRANJEVANJE KLOPOV

Ministrstvo za zdravje posredovalo informacije o klopah in predvsem o tem, da za odstranitev klopa iz telesa ne potrebujemo pomoči zdravstvenega osebja.

Navodila za odstranjevanje klopov in o tem, na kaj moramo biti pozorni ob sprehodih in delu v naravi, je zapisal prof.dr. Franc Strle, dr.med. iz Klinike za Infekcijske bolezni in vročinska stanja UKC Ljubljana.

KLOPI – preventiva in odstranjevanje

Ob gibanju v naravi se zaščitimo

Ljudje večkrat pravijo, da je klop najnevarnejša »zver« pri nas, nekateri pa si zaradi klopov ne upajo več v gozd. Pretiran strah pred boleznimi, ki jih klopi prenašajo – pri nas sta najbolj znani in pomembni lymfska borelijoza in klopni meningoencefalitis je odveč, potrebna pa sta previdnost in ustrezno ukrepanje.

Delo v gozdu oziroma zahajanje v območja, kjer je veliko klopov, sicer pomeni določeno tveganje zaradi bolezni, ki jih prenašajo klopi, vendar ima bivanje v naravi številne pozitivne učinke, ki to nevarnost zagotovo odtehtajo. Poleg tega je možnost, da po vbodu klopa zbolimo, na srečo razmeroma majhna, in to iz več razlogov:

1. ker niso okuženi vsi klopi, ampak le manjši del
2. ker pride do okužbe redko, tudi če nas vbode okužen klop
3. ker le del oseb, pri katerih nastane okužba, tudi zboli.

Sorazmerno majhno tveganje za nastanek bolezni, ki jih prenašajo klopi, se da z enostavnimi ukrepi še zmanjšati:

- ko gremo v naravo, bodimo primerno oblečeni. Telo naj bo čim bolj pokrito; hlače naj bodo dolge, s hlačnicami v obuvalu, srajca z dolgimi, zapetimi rokavi, oblačila pa svetle barve, saj na njih lažje opazimo klope.
- možna je tudi zaščita z odvrčali ali repelenti, vendar zaščita s sredstvi za odganjanje mrčesa ni povsem zanesljiva in deluje sorazmerno kratek čas. Ta sredstva so tudi potencialno škodljiva, še posebno ob pogosti in nepravilni uporabi.
- če klopa dobimo, ga čim prej odstranimo.

Odstranjevanje klopov

1.KDO: vsak naj si odstrani klopa sam.

Odstranjevanje klopov namreč:

- ni naloga zdravstvene službe oziroma je to le v izjemnih primerih
- **ne more biti razlog za obisk ambulante ob 3h ponoči in**
- ni razlog za kirurški poseg.

2. KDAJ: čim prej.

Najpomembnejše je, da se takoj, ko pridemo iz gozda, pregledamo in odstranimo prisesane klope. Če to naredimo dovolj zgodaj, je možnost okužbe manjša.

3. KAKO: klopa primemo s pinceto tesno ob koži in previdno izvlečemo.

Če to naredimo sunkovito, je več možnosti, da se bo zatrgal. Če ostane rilček v koži, to za prenos okužbe s klopa na človeka sicer ni nevarno, lahko pa rilec in del telesa, ki ostane v koži, povzroči ognjitev.

V redkih primerih delčka klopa, ki ostane v koži, z enostavnimi postopki ne uspemo odstraniti. To ni in ne sme biti razlog za kirurški poseg. V takih primerih je najbolje počakati in odstranitev preložiti za nekaj ur oziroma na naslednji dan.

Nekateri skušajo odstraniti klopa tako, da ga vrtijo v smeri urinega kazalca ali nasprotni smeri, drugi kanejo na klopa kapljico olja ali sline. Ti načini odstranjevanje so uspešni predvsem v primerih, ko so klopi prisesani razmeroma kratek čas, manj uspešni od odstranjevanja s pinceto pa, kadar jih odkrijemo kasno in so zariti globoko v kožo.

Povzeto po navodilih Inštituta za varovanje zdravja RS.

Razvojne faze klopa

